This Question Paper contains 15 printed pages.

Seat No.: | | | | | | | |

Sl. No. : **100944**

005(S/A)

(March, 2019)

Time : 3 Hours] ***[Maximum Marks : 100***

سوچنائيون:ـ

(1) هي سوالي پيپر پنجن وڀاڱن ۾ ورهايل آهي.

(2) سوال ۾ اندروني وڪلپ آهن.

(3) ڪاٻي پاسي وارا انگ مارڪون ڏيکارين ٿا.

(4) لکڻ جي قابليت ڀاشا شڌي ۽ لکڻيءَ جي اصليت کي

اڳرائي ڏني ويندي.

وڀاڳ A نظم آذارت

■ هيٺين مقصد رکندڙ سوالن جا جواب جيئن پڇيل آهن تيئن لکو. [4]

(1) ڪهڙو هوڪو ٻڌي انڌا منڊا اُٿي ڀڄي ويا ؟

(2) ونود آسوداڻيءَ جي غزل ڪهڙي ڪتاب مان ڪنيل آهي ؟

(3) ليڪ لڳي رشتا ڪُنا سياست وڏو........ ؟

(4) .... کي ٿي مبارڪ سهسين سکيون هجن پل.

■ هيٺين سوالن جا جواب هڪ جملي ۾ لکو : [4]

(5) سامي صاحب مورک ڪنهن کي سڏيو آهي ؟

(6) وڻ سيني کي ڇو ٿا وڻن ؟

(7) شاعر ڇا جو عادي آهي ؟

(8) اِسڪول اڳيان شاعر جو سيس ڇو ٿو جهڪي ؟

■ هيٺين سوالن جا ڇهن پنجن جملن ۾ جواب لکو: [4]

(9) ڪاريھر نانگ جو مثال ڏيئي شاعر عشق جو ڪهڙو راز سمجھايو آهي ؟

(10) شاعر قاضي قادن ڪهڙو ڏيتو پاڻ ڪهڙو لاءِ ڏيئي ٿو.

■ هيٺين سوالن جا وستار سان جواب لکو: [8]

(11) شاهه عبداللطيف هن 'وائيءَ' ۾ ڪهڙا ويچار پيش ڪيا آهن ؟ پنهنجن لفظن ۾ لکو.

(12) سانيٽ 'ماءُ ۽ پٽ' جو تاثر پنهنجن لفظن ۾ لکو.

يا

(12) ونود اسوڻيءَ جي 'غزل' ۾ پيش ڪيل خيال پنهنجن لفظن ۾ لکو.

ڀاڱو 'B' نثر آڌارت

■ هيٺين مقصد رکندڙ سوالن جا جواب ڏيئي پڇيل آهن تيئن لکو: [4]

(13) 'گرام گشت' سبق جو ساهيتڪ قسم ڄاڻايو

(14) 'ڪت نه ڪر قدرت' سبق جي ليکڪ جو نالو ڄاڻايو.

(15) پيا گتوءَ کي ڇا واڻي ڏنو؟

(16) 12 اپريل 1988 تي ڪنهن کيت ڳائي ٻڌندڙن کي منتر مگد بڻائي ڇڏيو؟

■ هيٺين سوالن جا هڪ جملي ۾ جواب لکو: [4]

(17) برڪندڙ ماڻهوءَ ممي کي ڇا سمجھايو ؟

(18) ليکڪ جي گوورڌن پارتيءَ سان ڪڏهن ۽ ڪٿي ملاقات ٿي ؟

(19) شراڌن ۾ ٻانيڻ ڪنهن لاءِ گرهه ڪيندا آهي ۽ ڇو ؟

(20) سوما رامچرت مانس جي ڪهڙي ... کي روزي دهرايو.

■ هيٺين سوالن جا جواب ڇهن پنجن جملن ۾ لکو: [4]

(21) اسٽيشن کان ٻاهر نڪرندي ئي رامچند ڪيڏاهن گهڙي ويو ۽ ڇا ڪيائين ؟

(22) ماڻڪ لال کي فائيل ڏسندي ڪهڙو فوٽو مليو؟ هن اُهو فوٽو ڇو ڦاڙي ڇڏيو؟

■ هيٺين سوالن جا وستار سان جواب لکو: [8]

(23) "ديش جو آڌار آهن ڳوٺ. جيسين اُهي آسودا نہ ٿيا آهن تيسين ملڪ ترقي نہ ڪندو" ڏنل سٽ تي پنهنجا ويچار پيش ڪيو؟

(24) "پڪو پهہ" ڪتاب بابت ٿوڙي ۾ ڄاڻ ڏيو؟

يا

(24) "مُئا ماريا ڪهڙا- ڪهڙا نہ دڪان کولي ٿا ويهن" اِها سٽ ناٽڪ جي آڌار تي سمجهايو؟

ورڀاڱ C وياڪرڻ ڪتاب آڌارت

■ هيٺين هم معني' وارن لفظن کي آمهون سامهون جوڙي لکو: (ڪي بہ چار) [2]

	الف	ب
(25)	پرميشور	آسمان
(26)	مورک	اوگڻ
(27)	دوش	گناهہ
(28)	عيب	بيوقوف
(29)	نڀ	پرماتما

■ هيٺين جملن ۾ ليڪ ڏنل لفظ جي جاءِ تي ضد لکي، جملي جي معني' نہ بدلجي اُن نموني وري لکو: (ڪي بہ چار) [2]

(30) هيءُ ڪتاب مزيدار ٿوڻڪن وارو آهي.

(31) هڙو ايماندار مون ڪڏهن ڪون ڏٺو.

(32) رام ديش پريمي آهي.

(33) موهن جي شرت نئين آهي.

(34) آسمان جا تارا ڳڻڻ مشڪل ڪم آهي.

■ هيٺين لفظن جي ميڙ لاءِ هڪ لفظ لکو: (ڪي به چار) [2]

(35) جتي چار رستا اچي گڏجن.

(36) اکين جي مٿان وارا وار.

(37) جيڪو ديش سان دوھ ڪري.

(38) جنهنجو ڀڳوان ۾ وشواس نہ هجي.

(39) گهوڙي جي ديک ڀال ڪندڙ.

■ هيٺين گامتو لفظن جا سنسڪاري ڀاشا جا لفظ لکو. [1]

(40) ٽيشن

(41) فوسٽي

■ هيٺيان غلط لفظ سُڌاري درست نموني لکو: [1]

(42) لائڪ

(43) ارش

يا

(43) گريب

■ هيٺين سوالن جا جواب ڏنگين ۾ ڏنل سوچنائن موجب ڪريو: (ڪي به ڇهہ) [3]

(44) گوپال بهادر هو (صفت ڳولهي لکو)

(45) سيتا .... درجي جي شاگرد آهي. (خال ۾ نهڪندڙ صفت لکو)

(46) رميش آهستي ٿي ڳالهائيندو آهي. (جملي مان نپات ڳولهي لکو)

(47) ڪمل کي نند ...... ڏاڍي آهي. (خال ۾ نپات لکو)

(48) بس هلندو اچان ٿو. (جملي مان ڪردنت ڳولهي لکو)

(49) هر ڪنهن کي مرڻو آهي. (ڪردنت جو قسم)

(50) اُستاد شاگرد کي...... گهرويو. (خال ۾ ٺهڪندڙ ڪردنت لکو)

■ هيٺين اصطلاحن جي معني' ڏيئي جملن ۾ ڪم آڻيو: [2]

(51) پاڻ پتوڙڻ

(52) متو هڻڻ

يا

(52) ساک پرڻ

■ هيٺين جملن ۾ ڏنگين ۾ ڏنل سوچنا موجب لکو: [3]

(53) شل صدا سکي رهين (ڀاشا سڌاري لکو)

(54) مونکي عام ڪائڻ پسند آهي. (ڀاشا صحيح ڪريو)

(55) ٺڪيو مان هوس پنڌ ڪيو جڏهن گهٽو تہ (لفظن جو سلسلو ٺاهي لکو)

يا

(55) ٺڪجي پيو جو هو ڊوڙيو ايترو (جملو سڌاري لکو)

■ هيٺين مرڪب جملن کي مفرد ۾ لکو: (ڪي بہ ٻہ) [2]

(56) محنت ڪرنہ تہ ناپاس ٿيندين.

(57) هن روٽي کاڌي ۽ سمهي پيو.

(58) هو نہ فقط ڪوي آهي پر ڊاڪٽر پڻ آهي.

■ هيٺين مفرد جملن کي مرڪب ۾ بدلايو: (ڪي بہ ٻہ) [2]

(59) هو شاهوڪار هوندي بہ دکي آهي.

(60) ٻوڏ پوڻ سبب فصل ناس ٿي ويو.

(61) دوا وٺڻ سان هن کي هڪدم آرام آيو.

ويڀاڱ D شناخت

■ هيٺ ڏنل نظم پڙهي اُنجي هيٺ ڏنل سوالن جا جواب لکو: [5]

” نہ ڪنهن سان دشمني پنهنجي، نہ ڪنهن سان دل لڳي پنهنجي،
وطن سان اِشق آ پنهنجو، وطن آ بندگي پنهنجي.
اچن طوفان پل ڪيڏا، ڏڪائي ڪين سگهندا سي،
رهي ڪندن جي چوڌاري . مثل گل زندگي پنهنجي،
اسان پيغام دنيا کي، ڏنو شانتيءَ جو دائم آ،
سچو سنسار ڄاڻي ٿو امن آ بندگي پنهنجي.
ٿا آتنڪواد جا حامي ، ڪرڻ چاهين وطن برباد،
وطنواسي ! رکو ايڪو رهي آسودگي پنهنجي!
لڙي ڄاڻون مري ڄاڻون، وطن جي آبرو سدقي
غدارن کي ڏجي سيکت رهي آزادگي پنهنجي !

سوال

(62) شاعر وطن بابت ڪهڙي ڀاونا جو اظهار ڪيو آهي.

(63) اسان سڄي سنسار کي ڪهڙو پيغام ڏنو آهي؟

(64) وطن جي آسودگي ڪيئن قائم رکي سگهبي؟

(65) پاڻ ۾ وڙهڻ سان ڪهڙو نتيجو نڪرندو ؟

(66) ڪاويہ کي ٺهڪندڙ سرو ڏيو ؟

■ هيٺ ڏنل نثر جو ٽڪر پڙهي اُنجي هيٺان ڏنل سوالن جا جواب لکو : [5]

اِنسان جي زندگي نہ فقت عجيب آهي پر دلچسپ پڻ آهي. ٻچپڻ ۾ هو تمام معصوم ۽ آئيني جيان منهن تي صاف ڏسڻ وارو آهي. اُن ۾ سمجهہ گهٽ اٿس پر سکڻ جو مادو زيادهہ. سا ئي هنر ۾ تمتار آهي. جهڙي پرورش ڪبيس اُهڙي طرح اُسرندو. وچين ٺهيءَ کي پهتو تہ اُڏير ۽ نڊر ٿي پوندو. جواني چري عمر آهي. رت گرم ۽ رڳن ۾ جوش. اِنڪري آڳ پوءِ جو ويچار نہ ڪري اُمنگ وهيٺو اُڀهرو ۽ اُتاولو

نظر ايندو ۽ من جي مراد پائڻ لاءِ سرجي سازي نڳائڻ کان بہ نہ هٽڪندو.

سوال

(67) اِنسان جي زندگي ڪيئن آهي؟

(68) اِنسان جو بچپن ڪهڙو هوندو آهي؟

(69) "جوانيءَ کي چري عمر" چو تو چيو وڃي؟

(70) من جي مراد پائڻ لاءِ جوان ڇا ٿو ڪري؟

(71) ٽڪر کي ٺهڪندڙ سرو ڏيو؟

■ هيٺ ڏنل نثر جي ٽڪر جو 1/3 حصي ۾ اِختصار ڪيو ۽ سرو ڏيو : [5]

(72) وڻ بين جي ڀلي ڪارڻ ڇانو ڏيندا آهن ۽ پاڻ اُس ۾ بيٺا رهندا آهن ۽ ساڙيندڙ گرمي سهندا آهن. اُهي ڦل ڏيندا آهن. جن جو فائدو ٻيا وٺندا آهن. نيڪ اِنسان جي هلت بہ وڻ وانگر آهي. هن ناسونت شرير مان فائدو ڪهڙو جيڪڏهن اِن مان منش جاتيءَ لاءِ ڪاپ ورتو نہ وڃي. صندل جي جيترو وڌيڪ گهبو اوترو خوشبوءِ ڏيندو. ڪمند جي ڳڙيءَ جا جيترا چوٽا لاهبا ۽ ٽڪرا ٽڪرا ڪبو اوترو وڌيڪ رس ڏيندو. اُهي اِنسان جيڪي نيڪ ۽ ڀلا آهن سي ساهہ ڇڏڻ تائين پنهنجا گڻ نہ ٿا ڇڏين. ڇا ٿي پيو جيڪڏهن ساڻهن اُنهن کي نٿا سڃاڻين. اُن ماڻهوءَ جو جيون بيڪار آهي جيڪو بين لاءِ نٿو جيئي. فقط پاڻ لاءِ جيئڻ سو ڪانون ڪتن جي جيون گذارڻ سمان آهي. جيڪي بين جي صدقي پنهنجي حياتي ڏين ٿا اُهي پرم آنند جي سنسار ۾ واسو ڪن ٿا.

■ هيٺين ڦقري جي جملن جو سلسلو زمان انوسار ٺهڪائي لکو : [5]

(73) مان صبح جو ساجهر اُٿندو هوس. تيار ٿي ڏندڻ پاڻي ڪندو هوس ۽ پوءِ باغ ۾ تازي ۽ سرهي هوا کائڻ ويندو هوس. اُتي باغ ۾ هڪڙو نيڪ اِنسان گڏيو جو هر روز مونکي گلاب جا گل ڏيندو هو. اُهي گل سنگهي مان اُتي آنند ماڻيندو هوس. مان هن جا شڪرانا مڃان چو تہ هن مونکي اُهي گل مفت ۾ ڏنا. جڏهن مان اِها ڳالهہ ماءُ پيءُ سان ڪندو هوس تڏهن اُهي ڏاڍا خوش ٿيا. گهمڻ سان اِجهو اهو فائدو آهي.

وڀاڱ E لکڻ جي قابليت

(74) توهانجي پاڙي ۾ پوري صفائي ڪانہ ٿي ٿئي اُن لاءِ پنهنجي شهر جي هيلٿ آفيسر کي اٽڪل 100 لفظن ۾ درخواست ڪريو. [5]

■ هيٺ ڏنل چوڻين مان ڪنهن بہ هڪ چوڻيءَ جو مطلب سمجهائي اُپٽار ڪريو : [5]

(75) پير عيسي' پير موسي' سڀسي ٻڙا پير پئسا.

يا

(75) ٻ نہ ٻارهان.

يا

(75) توهانجي اِسڪول ۾ اُستاد ڏينهن ملهايو ويو. اُن پرسنگ جو احوال اٽڪل 100 لفظن ۾ لکو.

■ ڪنهن بہ هڪ وشيہ تي اٽڪل 250 لفظن ۾ مضمون لکو: [10]

(76) سوالي پيپر جي آتم ڪٿا.

يا

(76) وڻ بچايو جيون بچايو

يا

(76) مهانگائي.

◆◆◆